

Habakuk 3:16-19

Gemeente,

Als je één puzzelstukje ziet, valt het niet mee om te raden wat het voorstelt. Waar het een onderdeel van is. Je kan er totaal naast zitten. Als je daarna de hele puzzel ziet waar ook dat ene stukje in ligt, dan zie je wat het voorstelt. Dat kan iets heel anders zijn dan je dacht toen je alleen naar dat ene losse puzzelstukje keek.

Je zou kunnen zeggen dat ieder mensenleven één puzzelstukje is. En op dankdag ben je geneigd om naar dat ene puzzelstukje te kijken. Ging het goed of ging het slecht de afgelopen tijd? Heb je over het algemeen genomen een goed gevoel over hoe het is gegaan, of een heel teleurgesteld, verdrietig gevoel? Maar dan is het wel heel belangrijk om ook naar de hele puzzel te kijken. Mijn leven is een puzzelstukje van de hele puzzel van Gods werk door de tijden en eeuwen heen. Van Gods werk op weg naar Zijn grote dag en toekomst. Dat is het kader waarin mijn leven staat. Dan krijg je er het juiste zicht op.

1 Habakuk's verdriet

Dat mogen we leren van Habakuk. Habakuk, de profeet zo rond 620 tot 615 voor Christus. De nadagen van het tweestammenrijk Juda. Dat begon met David en Salomo, waarin een Hizkia en Josia geweest waren. Maar nu zijn het de nadagen van dit rijk. Het volk is overheerst door zonden. Wreedheid, goddeloosheid, criminaliteit, zinloos geweld, prostitutie, vandalisme zijn aan de orde van de dag. Vreselijk. Wat heeft de profeet het er moeilijk mee. Dan laat God Habakuk zien: Ik zal straffen. Ik zal het volk van de Chaldeen, een andere naam voor Babel, laten komen. In 612 heeft Babel de wereldmacht gegrepen door Nineve te verwoesten en zo Assyrie te overwinnen. En in 597 heeft Babel Jeruzalem belegerd en in 586 Jeruzalem verwoest. Met een wreedheid en een geweld: onvoorstelbaar. Overal vloeit bloed, alles verwoest, geroofd, weggevoerd. De vijgeboom is kaalgeroofd, de olijfboom leeggehaald, de wijnstok uit de grond gerukt. Het vee is gestolen en uit de stallen gehaald. Vreselijk. Dit is nog erger dan toen Juda nog zijn gang ging. Maar dan openbaart God hem nog iets. Dan laat God hem de totale puzzel zien. Habakuk Ik zal komen. Hoofdstuk 3 gebruikt beelden die doen denken aan de zondvloed, of aan de uittocht uit Egypte, maar ook aan de doortocht door de Rode Zee, en het gevecht om Kanaan. God komt ten gerichte. God zal Zijn volk

verlossen, hoe verstrooid en verdreven ook en God zal Zijn vijanden verslaan hoe oppermachtig, wreed en heerszuchtig ze nu ook zijn. Habakuk, Ik ben aan het werk. Door alles heen werk ik naar de voleinding toe. Dat is de totale puzzel! God werkt naar de voleinding toe. In dat kader staat ook ons leven, dat ene puzzelstukje. Ik werk naar Mijn voleinding toe. De wederkomst. Orde op zaken. Gods orde. Al Gods beloften vervuld voor Zijn volk. In dat kader staat alles, daar gaat het heen, daar loopt het op uit. En dat doet hem zeggen, zingen: alhoewel de vijgeboom niet bloeien zal, geen vrucht aan de wijnstok zijn zal, de olijfbom liegen zal, de velden geen eten voortbrengen, de kudde uit de kooi word afgescheurd, geen rund in de stallen, zo zal ik nochtans in de HEERE van vreugde opspringen en mij verheugen in de God van mijn heil. Wat een wonder, wat een ongelooflijke tekst.

. We proberen deze tekst te ontleden en op zijn waarde te schatten. Allereerst, laten we dat niet vergeten, zegt Habakuk in vers 2: als ik Uw rede hoorde, heb ik gevreesd. En in vers 16: als ik het hoorde werd mijn buik beroerd, voor de stem hebben mijn lippen gebeefd, verrotting kwam in mijn gebeente, ik werd beroerd in mijn plaats. Hij is helemaal van slag, hij is er naar van, hij trilt op zijn benen, hij voelt zich uitgeput en krachteloos, hij is er ziek van in zijn ingewanden. Kijk, Habakuk is en blijft mens, schepsel. Hij is geen mens geworden die er zich niets van aantrekt en die geen gevoel heeft en het allemaal niet erg vind. Nee, hij is mens van vlees en bloed. Of Bijbels gezegd, van stof. Klei. Grond. Wij zijn niet van staal. Staal daar kun je tegenaan schoppen en trappen, maar dat geeft geen krimp, blijft in zijn vorm en verandert geen millimeter. Maar God heeft ons niet geschapen van staal, maar van stof. Als je daar tegenaan duwt dan vervormt het, dan deukt het, dan vervormt het. Zo is een mens geschapen. Gevoelig voor wat er gebeurt met hem en rondom om. Je moet maar te horen krijgen dat je ms hebt of kanker. De grond zakt onder je voeten weg en je wordt er duizelig van. De vijgeboom, wijnstok en olijfoom, dat is het plaatje voor huiselijk geluk in het Oude Testament. Je moet maar horen dat je man niet meer van je houdt, dat je zoon verslaafd is, je dochter weg wil. De velden, de kooi, de stal: Israel was een landbouwvolk. Dat was de economie, dat was de voedselvoorziening. Je moet maar te horen krijgen dat je ontslagen word, je moet maar merken dat je bedrijf failliet zal gaan. Je zou eens echt geen eten kunnen kopen en je gezin moeten zeggen: moeder weet niet waar ze eten vandaan moet halen. En dan zit er ook nog in het onverwachte: de olijfoom zal liegen:

het leek heel wat, maar het is niks. De kudde afgescheurd uit de kooi. Daar hoor je iets plotselings of gewelddadigs in. Zo maar ineens, nietsvermoedend naar je vriendin toe en het is uit. Naar je vrouw toe en ze blijkt al lang een ander te hebben. Zo plotseling: een ongeluk en je leven stort in. Je wordt er naar van, en je hart draait in je om.

De HEERE weet van Zijn maaksel is te wachten. Ook op dankdag 2010 mag je dat Hem vertellen en voor Hem uitstorten. Zou Hij het niet peilen kunnen? Hij, Die in de Heere Jezus mens van vlees en bloed geworden is en ons in alle dingen gelijk geworden, opdat Hij ons een medelijdende Hogepriester zou kunnen zijn, in alle dingen verzocht gelijk als wij opdat Hij medelijden zou hebben met onze zwakheden. Laat het maar weten aan de HEERE. En de lofzang van het geloof is een lofzang van mensen die geschokt zijn en buikpijn hebben van wat hen overkomen is.

En deze man, deze Habakuk, ontzet, beroerd, ontsteld, ziek van verdriet, die zegt: zo zal ik nochtans in de HEERE van vreugde opspringen en mijn verheugen in de God van mijn heil. Nochtans. Dat betekent: en toch. Daartegenover. Het betekent niet: in plaats van. Alsof die pijn over die erge dingen nou weg is en over en voorbij. Nee, niet in plaats van, maar daartegenover. En dat komt uit God. Want ik zal me verheugen in de HEERE, in de God van mijn heil.

2 Habakuk's vreugde

Je verheugen in God. Wij kennen wel de uitdrukking dat je je ergens op verheugt. Dat kan je verjaardag zijn, dat kan je trouwdag zijn, dat kan een vakantie zijn, waarvan je zegt: ik verheug me erop. Dat geeft aan het moet nog komen, het ligt in de toekomst. Habakuk zegt: ik verheug me in. Dus het niet iets van de toekomst, wat nog komen moet, maar nu al. Nu verheug ik me in de HEERE. Want Hij is de God, de HEERE, die Zijn verbond gedenkt. Die de beloften van Zijn verbond vervult. Als Vader leidt Hij alle dingen ten goede en bewaart Hij de erfenis. Want Hij is Vader Die doet wat Hij heeft beloofd. Als Zoon wast Hij mij in Zijn bloed en bevrijdt Hij van alle heerschappij van de duivel opdat ik rechtvaardig voor God ben en zal zijn. Als Heilige Geest vernieuwt Hij mijn leven, reinigt Hij mijn bestaan om mij te bereiden voor de hemelse heerlijkheid. Hij vervult wat zondag 1 van de catechismus zegt: dat Hij voor al mijn zonden betaald en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft, en alzo bewaart dat alle ding door mijn hemelse Vader mij tot mijn zaligheid dienen moet, waarom Hij mij ook van het eeuwig leven verzekert en mij bereid maakt om Hem te leven. Zo is Hij

de God van mijn heil. Heil in de volle breedte, ook in de volle lengte. Van begin tot eind. Heil, dat mij opzocht waar ik was, de bodem van verlorenheid, in vijandschap en verzet. Heil dat mij vasthield en vasthoudt alle dagen door van mijn leven. Heil dat mij thuisbrengt en aan doet komen daar waar mij wacht heerlijkheid waar al Gods beloften volkomen worden vervuld. Daar gaat het heen. Dat is het kader waar dat ene puzzelstukje van mijn leven in ligt. Vanuit eeuwige liefde. In eeuwige trouw. Naar eeuwige heerlijkheid.

Dat gaat nog hoger dan danken. Dat is je verheugen. Danken doe je voor wat Hij geeft. Maar je verheugen doe je in Wie Hij is. Danken doe je voor wat Hij geeft van je wensen. Je verheugen in wat Hij vervult van Zijn beloften. In God verheugen Dan geeft Hij nog zoveel goeds daarbij. Meer of minder, naar Zijn wijsheid en weg met ieders mensenleven.

In Hem. Daar ligt het dus in. Nochtans. Tegen alles in. Die vreugde komt van boven, van God. Niet van beneden, dat hij zegt, nou maar het valt misschien nog mee, er zijn nog wel enkele lichtpuntjes in de situatie. Het is toch niet zo donker als ik eerst dacht. Kijk, natuurlijk mag u die dankbaar aanvaarden als ze er zijn, als er toch nog een behandeling is, als het toch nog mee kan vallen, maar dat is niet de oorzaak van Habakuks vreugde. Daar kun je niet die vreugde in vinden en uithalen. Die komt uit Hem, ligt in Hem. Beter geen enkel lichtpuntje meer maar in Hem, dan nog best wat lichtpuntjes maar niet in Hem.

Wat een heil! Waar ligt dat heil waar vind ik dat heil? Dat klinkt al door in Habakuk 3 vers 18. De God van mijn heil, daar hoor je in: de God van mijn Heiland. Daar lees je in het Hebreeuws in: Jezus. De Heere Jezus. Hij kende enkel smart. Mens van vlees en bloed. Zwaar geslagen en geteisterd. Pijn en spot aangedaan. Van mensen verlaten. Maar voor Hem was er geen nochtans. Geen heil bij God. Hij ging in de Godverlatenheid. Zij vlees en bloed beefde, zweette in Gethsemané, maar er was geen nochtans. Moet je je indenken: in de grootste nood en benauwdheid en geen toevlucht hebben, in angst voor de toorn van God en nergens heen kunnen. Dat gold voor Hem. De God van mijn Jezus. En dat had ik verdiend. Daar had ik het naar gemaakt. Dat er geen toevlucht zijn zou voor mij. Ik dacht toch Hem niet nodig te hebben? Ik wilde toch eigen wegen gaan? Ik wilde toch zelf heer en meester zijn? Maar in Hem stelt Hij Zijn hart open. In Hem, dat is uit genade, om niets in mij, maar in Hem.

Kent u Hem? Kent u God in Christus? De HEERE Die beloften

vervult en de God Die volkomen heil schenkt. Kent u Hem? Anders staat ons leven in ander kader. Op weg naar Gods oordeel over Zijn vijanden. Een puzzelstukje in een andere puzzel: die van Gods gericht en oordeel over alle hoogmoedigen. Dan kan de vijgeboom vol hangen, de wijnstok vrucht dragen, de olijfboom grote opbrengst hebben, de velden goede oogst geven, de kooien vol de stallen vol. Huiselijk geluk en goede relaties, goede opbrengsten en winsten, landbouw en economie trekken aan en leveren goed op, maar tot de dag des oordeels. En alles wat ik had valt weg. En kan me niet redden en ik kan het niet vasthouden. Maar het veroordeelt me: zoveel ontvangen en Mij niet geeerd? Mij niet erkend? Je leven een puzzelstukje in die puzzel van Gods oordeel en gericht.

Nog haalt de HEERE graag levens weg en legt ze over in die andere puzzel. In Christus. In Hem. Past elk stukje ook in die puzzel van Zijn rijk.

En wat zegt onze tekst er nu van? Van vreugde opspringen in de HEERE, verheugen in de God van mijn heil. In. Dat woordje geeft aan: in verbondenheid met, in gemeenschap met. In de omgang met Hem. De gaat altijd twee kanten op: die is van Hem naar mij toe. Hij zendt Zijn liefde, Zijn vrede, Zijn troost. Door Zijn Woord, aan Zijn tafel, in gebed. En ik zend signalen naar Hem: mijn nood, mijn pijn, mijn schuld, mijn verlangen, mijn wederliefde. In de HEERE. de omgang met Hem. En in Hem verheug ik me. In die gemeenschap met Hem beleef ik vreugde in Hem. Ontvang ik blijdschap.

Dan is de vreugde er naar de mate dat er gemeenschap met Hem is. Die vreugde is als een lamp die met een snoer vastzit in het stopcontact en verbonden is met de centrale. Kijk, als dat snoer rafelt en heel dun is, dan geeft die lamp niet veel licht, dan flakkert dat licht. Maar als dat snoer dik en hecht is dan geeft die lamp licht, vast en constant. Als de draad van de omgang met de HEERE rafelt en dun is, dan kan er zal er niet veel vreugde in Hem zijn. Wie de omgang met de HEERE verwaarloost en erbij in laat schieten, die kan geen vreugde in de HEERE vinden en ervaren. Maar wie die omgang beoefenen mag, echt dagelijks, elke dag weer, elke morgen elke avond die ontvangt vreugde in de HEERE. Diens lamp geeft helder licht. En wie die omgang kennen mag die heeft een vastheid. Het is zo belangrijk dat wij in goede dagen verworteld zijn in de HEERE. Zodat als er kwade dagen komen, waarvan ons vlees en bloed in elkaar krimpt er veel kan gebeuren, maar niet dat we twijfelen aan de gunst van de HEERE. Want de gunst van de HEERE kun je, moet je niet

aflezen uit hoe het gaat. Het heil is niet af te lezen uit mijn voorspoed. Dat kan gerust maken maar dat kan bedriegen. Als alles voor de wind gaat zegt dat niks over mijn heil in God. En als alles tegenzit dan zegt dat niks over mijn heil bij God. Dan hoef ik daardoor niet te twijfelen. Want het heil in God ligt in Christus, in de omgang met Hem.

3 Habakuk's verwachting

Als we goed lezen dan is dat voor Habakuk zijn verwachting. Ten derde. Hij spreekt over de toekomst. Het zal gebeuren dat de vijgeboom niet bloeien zal en dan zal ik opspringen. Al doet me dat nog zoveel pijn en verdriet, ik zal me verheugen in God. Misschien denkt u, ik vind dat griezelig om te zeggen. Om te zeggen, maar ik zal dan wel blij zijn in God. Was er niet ooit eens een man die ook zo iets leek te zeggen? Al moest ik ook met U sterven en al zouden ze U allen verlaten, ik zal U geenszins verlaten, ik zal mijn leven voor u zetten. Die Petrus. En die is daar mee omgevallen. Ja, want Petrus zei dat op de toppen van zijn eigen kunnen, op de bergen van zijn overmoed. Hoe kun je nou denken dat ik zoiets doen zal, dat ik ertoe komen zou om te verlaten en te verloochenen. Ja, als we het daar zeggen, op de toppen van ons kunnen, dan zul je er vreselijk mee omvallen. En jezelf gruwelijk tegenvallen.

Weet u wat ik hoop? Dat u bij uzelf denkt? O, als dat van mij afhangt, dan hoeft er nog echt geen ziekte of overlijden of hongersnood te komen of ik raak verbitterd, ik voel me tekort gedaan, ik kijk alleen maar beneden en kom aan God niet meer toe, en alle geestelijk leven verstikt. Dat kan zelfs al gebeuren als alles voor de wind gaat, als de vijgeboom bloeit enzovoort, dan al kan ik God vergeten. Hoe lang ik het vol zou houden? Geen dag, geen uur. In het dal van de ootmoed, van eigen onvermogen. Opziend tot de HEERE. Want het dal van ootmoed grenst aan de bergen vanwaar de hulp komt. En dan klinkt het anders, dan mag je het zeggen met verwachting, ik zal...

Luister maar: Hij zal mijn voeten maken als die der hinden en doet mij treden op mijn hoogten. Dat betekent: als een hinde, een gazelle, die springt en ontkomt aan de roofdieren. Treden op mijn hoogten. Hoogten betekende ook veiligheid. In een tijd zonder vliegtuigen en andere luchtmogelijkheden, was je op een hoogte veilig. Dan kon je alles overzien en maar van één kant aangevallen worden, van beneden en dan stond je sterk, veilig.

Als een hinde en op mijn hoogte. Veilig voor de satan. Voor de machten van het kwaad. En die zijn er wat als de vijgeboom niet bloeit enzovoort.

Machten en krachten die je in hun greep willen krijgen. Machten, krachten van moedeloosheid, van verzet, van opstand, van twijfel en aanvechting. Van de duivel die je verzoekt. Maar als een hinde blijf ik hem voor, en als op een hoogte krijgt hij me niet in zijn greep.

En als een hinde die snelt naar voren toe. Die springt over hindernissen heen, over kloven en rivieren. Die snelt naar zijn doel. En op mijn hoogte, vanaf een hoogte heb je uitzicht. Kun je ver kijken. Vanaf de hoogte Nebo, zag Mozes heel het beloofde land liggen. Hoog is uitzicht. Als een hinde: spoedend naar voren toe, naar de volle heerlijkheid, naar het ontbonden worden en met Christus te zijn. Over alle bezwaren heen. Naar de dag van de wederkomst, van Gods bruiloft, van mijn verlossing. Van het hemels Kanaan, waar alle vijgebomen bloeien, olijfbomen opbrengst geven, wijnstokken vrucht dragen, velden vol staan, kooien en stallen vol zijn onder de gunst van de HEERE. Geen zorg, geen moeite, geen rouw, geen leed, alles vol van God. Ernaar spoeden als een hinde naar de thuishaven.

En vanaf mijn hoogte heb ik uitzicht. Mag ik zien, inzien hoe heerlijk het zal zijn. Blikken werpen in het hemels Kanaan. In het woord, aan Zijn tafel, op mijn knien. Als een hinde op mijn hoogten.

Ja, zegt u, ja.....maar ik ben geen hinde die zo snel de machten ontkomt, die zich spoedt met verlangen naar de Heere en Zijn bruiloft. Ik ben eerder een slak zo traag of een vogel met een lamgeslagen vleugel. Zo weinig vaart en spoeden. Ik sta niet zo hoog dat ik voor satan onbereikbaar ben en uitzicht heb op Kanaan. Ik zit vaker in de put en dan zie ik niks, en dan kan de satan zo bij mij.

Hoor eens wat Habakuk zegt: de HEERE Heere is mijn Sterkte Hij zal maken, Hij doet mij treden. Habakuk heeft het ook niet van zichzelf, gelukkig niet. Hij heeft het van die HEERE, die nog Dezelfde is. Die slakken tot hinden maakt, in de put zitters op hoogten stelt. Hij is mijn Sterkte. Het koord in de put om vast te grijpen. Kom tot Hem: HEERE ik ben zo traag, zo vatbaar voor de boze en boze gedachten krachten. Ik ben zo vaak het zicht kwijt. Maar Gij zijt de Sterkte en Gij maakt voeten als der hinden en doet treden op hoogten. Hebt u werk voor Hem, hebt u nood voor Hem? Hij zal.....

Guido de Bres kwam in de gevangenis terecht. In Valenciennes. Hij was 45 jaar. Was 7 jaar getrouwd geweest en had met zijn vrouw 5 kinderen gekregen. En op 31 mei 1567 word hij opgehangen aan de galg. In de gevangenis schrijft hij een brief aan zijn vrouw: "ik ben verheugd, mijn hart is opgewekt, mij ontbreekt niets." Aan zijn moeder: "Wie ben ik

dat mij deze eer geschonken word? Ik en verrukt over de hemel als ik deze dingen beschouw. Jezus zegt: Ik ken uw armoede en moeite, maar gij zijt rijk. Mijn hart springt in mijn binnenste op als deze woorden in mijn hart klinken.” En als hem word gemeld dat het vonnis is uitgesproken van de dood door ophanging, dan zegt hij: “ik verheug mij vanwege de genade die meer en meer in mij toeneemt. Ik word van minuut tot minuut gesterkt in mijn binnenste. Ik ga in de hemel maaien wat op aarde gezaaid heb. Mij dunkt dat mijn geest vleugels heeft om naar de hemel te vliegen, daar ik heden genodigd ben ter bruiloft van mijn Heere, de Zoon van God.” Diezelfde man had geschreven in die geloofsbelijdenis: dat wij niet bekwaam zijn iets te denken onszelf en zonder Hem niets kunnen doen. Maar die de HEERE verwachten zullen niet beschaamd worden.

Amen